

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez pocztu: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA.

Za trzeci kwartał 1855 od 1go lipca do ostatniego września wynosi:

NA GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM dziennym i tygodniowym, i z ROZMAITOŚCIAMI:

dla odbierających (w miejscu	:	:	:	:	3 złr. 45 kr.
(pocztą	:	:	:	:	4 złr. 30 kr.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austriacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Niemce. — Królestwo Polskie. — Turcya. — Afryka. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej pocztu. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRIACKA.

Rzecz urzędowa.

Obwieszczenie. Z dniem 31. lipca 1855 kończy się termin składania egzaminów z rachunkowości na rok szkolny 1855.

Ci przeto kandydaci, którzy po ukończonych prelekcjach, lub którzy się prywatnie przygotowali i mogą być prawnie przypuszczeni jeszcze w tym roku szkolnym chcą złożyć egzamin, mają prośby swe podać jeszcze w ciągu miesiąca lipca 1855, gdyż w sierpniu i wrześniu nie będą się odbywać egzamina.

Z c. k. komisji egzaminacyjnej z rachunkowości państwa.

Lwów, 14. czerwca 1855.

Losert,
przełożony.

Sprawy krajowe.

Lwów, 19. czerwca. Jego cesarzew. Mość najdostojniejszy Arcyksiążę Karol Ludwik wyjechał wczoraj po południu do Przemysła.

Kraków, 12. czerwca. W Wielkim księstwie Krakowskim załatwiły trzy c. k. okręgowe komisye uwolnienia od ciężarów gruntowych po koniec maja 1855 — 274 operatów względem powinności od gruntów chłopskich co do 235 gmin i części gmin.

W gminach tych uwolniono od ciężarów 11,101 obowiązyanych z kapitałem indemnizacyjnym w sumie 1,992.611 r. 17¹/₈ kr., przytem wydano 240 wyroków dla gmin z indywidualnem obliczeniem kwot indemnizacyjnych.

Tytułem zaległości przyznano uprawnionym, a mianowicie za czas od 1. lipca 1847 do 15. maja 1848 — 1922 r. 42⁵/₈ kr., a za czas od 16. maja po koniec października 1848 — 45.753 r. 52¹/₈ kr., następnie załatwiły te same komisye w tym samym czasie 463 operatów względem mających się zrełuować powinności co do 232 gmin i części gmin. W tych gminach uwolniono od ciężarów 6093 obowiązyanych. Kapitał indemnizacyjny wynosi 563.817 r. 17¹/₈ kr., z tych przypada na grunta 419.715 r., a na obowiązyanych 563.398 r. 2¹/₈ kr., przytem wydano 4498 wyroków indywidualnych i 353 wykazów głównych. Eurowana zaległość dziesięciny wynosi 18,254 r.

W administracyjnym okręgu Krakowskim Galicyi zweryfikowało dwanaście c. k. okręgowych komisji uwolnienia od ciężarów gruntowych po koniec maja 1855 — 2836 meldunków z 92,969 pozycjami meldunkowymi.

Całkiem załatwiono 942 operatów względem powinności poddańczych w 939 gminach i częściach gmin. W gminach tych uwolniono od ciężarów 37,894 obowiązyanych z kapitałem indemnizacyjnym 7,366.518 r. 47¹/₈ kr.

W indemnizacji za powinności poddańcze, niestłuszenie pełnione, cruowano 1737 r. 39 kr., w zaległościach za czas od 1. listopada 1847 do 15. maja 1848 — 7924 r. 19⁷/₈ kr. a od 16. maja po koniec października 1848 — 168.503 r. 40¹/₈ kr., przytem wydano 943 wyroków dla gmin.

Następnie załatwiły te komisye w tym samym czasie 350 operatów względem zniesionych za słusznem wynagrodzeniem i relucyją ciężarów w 308 gminach i częściach gmin i uwolniły w tych gminach od ciężarów 1735 obowiązyanych. Odnośny kapitał indemnizacyjny wynosi 149,487 r. 20 kr. i przypada na obowiązyanych. — W zaległościach dziesięciny wykazano 31,439 r. 29 kr. Przytem

wydano 1510 wyroków indywidualnych, 1391 wykazów specjalnych względem zaległości dziesięciny i 314 wykazów głównych.

W ogóle przeto uwolniły c. k. komisye okręgowe w administracyjnym okręgu krakowskim 48,995 obowiązyanych ze zniesionemi za słusznem wynagrodzeniem powinnościami i z przypadającym na fundusz krajowy kapitałem w sumie 9,359.549 r. 20 kr. i 7828 obowiązyanych z zrełuowanemi powinnościami i z przypadającym na obowiązyanych kapitałem w sumie 712.885 r. 22¹/₈ kr.

W miesiącu maju 1855 przyznały c. k. komisye okręgowe w pierwszej instancyi indemnizacyjny kapitał w sumie 1,748.352 r. 20 kr.

C. k. ministeryalna komisya uwolnienia od ciężarów gruntowych przyzwoliła uprawnionym pokoniec maja 1855,

a) z zastrzeżeniem sądowego przyznania tytułem zaliczek kapitałowych 3,771.650 r.

b) tytułem zaliczek rent w obligacyach długu państwa 3,637.580 r., a

c) w kapitałach uwolnienia od ciężarów i relucyji z zastrzeżeniem sądowego przyznania 7,720.226 r. 17¹/₈ kr. tytułem zaległości za czas od 1. lipca, a odnośnie od 1. listopada 1847 do 15. maja 1848 — 7289 r. 12 kr. a od 16. maja po koniec października 1848 — 165.714 r. 34⁶/₈ kr., nakoniec w restancyach dziesięciny 32.127 r. 3¹/₈ kr. w drugiej instancyi.

Z przyznanego kapitału uwolnienia od ciężarów przypada na miesiąc maj 1855, — suma 2,028.653 r.

Odnośne prawomocne wyroki, a mianowicie: 910 względem powinności poddańczych co do 926 gmin i części gmin i 37,121 obowiązyanych, następnie 5450 wyroków względem zniesionych za słusznem wynagrodzeniem i relucyją powinności co do 380 gmin i 5450 obowiązyanych, przesłano częścią sądom do pertraktacji, częścią wezwano władze polityczne i finansowe do oznajmienia, kiedy te indemnizacye wydać należy.

C. k. dyrekcya funduszu uwolnienia od ciężarów gruntowych zaasygnowała tytułem zaliczek kapitału i rent dla 1119 uprawnionych, następnie tytułem likwidowanych zaległości rent dla 50 uprawnionych, i tytułem resztujących kwot kapitałowych dla 20 uprawnionych po koniec maja 1855 — 4,926.531 r. 12²/₈ kr., poczem c. k. kasy funduszu uwolnienia od ciężarów gruntowych wypłaciły na to stronom 4,674.220 r. w 7547 obligacyach długu państwa, a 1291 r. 41¹/₈ kr. gotówką.

Hiszpania.

(Bandy powstańców. — Prawo głosowania powszechnego. — Niebezpieczeństwo po gościach. — Suspenzya dekretu względem milicji.)

Według doniesień z Madrytu z dnia 5. czerwca w dziennikach paryskich odbyły się dnia 30. maja trzy potyczki z bandą Hierros. Przy pierwszej poszli królewscy dragoni, których dowódcę stawiono przed sąd wojenny, w rozsypkę. Dziesięciu z nich wpadło w niewolę; nazajutrz jednak wypuścili powstańcy tych jeńców na wolność, stracili także dziesięć koni. W dwóch następnych potyczkach pobito insurgentów. — Na posiedzeniu Korteżów dnia 5. czerwca przyjęto większością 95 głosów przeciw 60 zasadę powszechnego prawa głosowania przy wyborach do rad municypalnych. — Jenerałni kapitanowie w prowincjach Biscaya i Burgos musieli dla niebezpieczeństwa gościńców dać panu Dodge, ambasadorowi zjednoczonych stanów północnej Ameryki wojskową eskortę aż do Madrytu.

Telegraficzna depesza z Madrytu z dnia 8. czerwca:

„Dziennik urzędowy ogłasza dziś okólnik nakazujący suspenzyę przeprowadzenia dekretu względem milicji. Rząd zażąda od Korteżów niezwłocznego naradzenia się nad konstytucyjną podstawą względem milicji.“

(Wien. Ztg.)

Anglia.

(Posiedzenie z 7. czerwca.)

Londyn, 8. czerwca. W izbie niższej toczyła się wczoraj dalsza debata nad kwestyą wojny lub pokoju. Mr. Roebuck prosi

slabym głosem słuchaczy o cierpliwość, oświadczając, że w krótkości wyrazi swe zdanie, ponieważ stan zdrowia jego niepozwała mu wdawać się w dłuższą rozprawę. Krytykuje zachowanie się pana J. Graham w całej tej sprawie, i robi wkońcu wniosek, że nie jest rzeczą Anglii mieć staranie o honor nieprzyjaciela, Anglia powinna uważać ludzką za sprzymierzonego, a upokorzeniem Rosji wyświadczyć całej ludzkości dobrodziejstwo. Były sekretarz wojny S. Herbert zabrał następnie głos i odczytał listy i depesze po większej części znanej już treści; przemawia w duchu Gladstone, Grahama i po części Brighta, broni konsekwencji i prawości J. Grahama, i wyznaje się zwolennikiem pana Gladstone w zdaniach politycznych. Na usprawiedliwienie administracji lorda Aberdeena przytacza, że ogółowa strata armii angielskiej na polu bitwy i w szpitalach wynosi tylko 13.000 ludzi. Cel wojny zupełnie jest osiągnięty, Turcja zaś prędzej lub później upaść musi; im dłużej wojna trwać będzie, tem pewniej i prędzej zniknie Turcja z mapy europejskiej. Francja bliższą jest pokoju aniżeli Anglia. Nie zgadza się z zasadą otwarcia morza czarnego, ale upoważnienie Porty wzywać flotę sprzymierzoną, ile razy grozi niebezpieczeństwo, uważa za koncesję, którejby się po Rosji nie był spodziewał — nieprzyjęcie tej koncesji, kiedy ją Rosya dobrowolnie ofiaruje, uważa mowca za odrzucenie najlepszej sposobności do zawarcia pokoju. Książę Newcastle zostawił zupełnie do woli generałów obłagać Sebastopol lub nie; zdobycie więc Sebastopola nie mogło być niezbędnym warunkiem pokoju. To samo tyczy się ograniczenia rosyjskiej marynarki na czarnym morzu; jest to pomysł późniejszy, nie należał bowiem nigdy do pierwotnych traktatem oznaczonych celów wojny; — on (Herbert) i jego koledzy żądali wprawdzie ograniczenia floty rosyjskiej na czarnym morzu, ale nie jako niezbędnego warunku pokoju. Mr. Dummond zupełnie przeciwnego jest zdania, uważa bowiem dalsze prowadzenie zaczętej już wojny za rzecz konieczną dla bezpieczeństwa Anglii. Na wszelki wypadek wyniknie z tej wojny to dobre, raz, że państwo ottomańskie zginie, a powtóre, że Francja bądź co bądź stanie się panem Konstantynopola. Po tem excentrycznem wyurzeniu się mowy zabiera głos Mr. *Sergeant Shee* i nudzi tak całe zgromadzenie, że członkowie hurmą opuszczają salę posiedzeń. Mr. *Wilkinson* żąda, ażeby obliczono członków; w tej chwili tylko 25 jest obecnych, ale na odgłos dzwonka zeszło się znowu do stu członków. Nakoniec zabiera głos Mr. *Bright*, i w dłuższej mowie daje rządowi obszernie uzasadnione wotum nieufności. Twierdzi, że rząd przez rozmaitych ministrów zeznał, że rozpoczął ogromną wojnę bez celu, i że tę wojnę prowadzi dalej niewiedząc właściwie o co Anglia walczy, tylko o warunkowe zabezpieczenie niezawisłości państwa tureckiego. Także Rosya przyrzekała utrzymać całość terytorium ottomańskiego, ale na próżno. Ograniczenie floty rosyjskiej na czarnym morzu byłoby właściwie tylko przeniesieniem przemocy na morzu czarnym z Rosji na mocarstwa sprzymierzone. Nienależałoby zapominać, że Turcja tak z lewej jak i z prawej strony jest zagrożona. Poprzedni ministrowie tak dokładnie rozumieli cele wojny jak ich koledzy, a kiedy tak doświadczeni mężowie stanu poprzestają na osiągniętych dotychczas rezultatach, to niechaj się izba zastanowi, nim dla nieznacznej różnicy, jaka zachodzi między rosyjskimi a angielsko-francuskimi propozycjami pochwali dalsze prowadzenie wojny, która decydować będzie liczbę ludzi wyrównywającą ludności Londynu lub Szkocyi, rozszerzy głód i nędzę między ubóstwem, w ciągu kilku lat powiększy dług państwa o 400,000.000 funt. sztr. i ciężarem podatku zniewoli kapitały, handel, fabrykację i wielką część sił roboczych Anglii do ucieczki do północnej Ameryki. Mowca obwinia każdego z ministrów z osobna o niekonsekwencję i nikczemną zazdrość względem kolegów, utrzymuje, że ani lord Palmerston, ani lord John Russell, ani Sir Cornevall Lewis nie trzymali się dwa miesiące jednej zasady; żaden z nich nie jest godzien stać w takim przesileniu na czele narodu. — Mr. *Scott* chciał zabrać głos, ale gdy go niechciano słuchać, zażądał, ażeby odroczone debate. Lord *Palmerston* wyraził nadzieję, że izba przynajmniej w piątek skończy tę debatę. Kilku członków oświadczyło się przeciw odroczeniu, nie przyszło jednak do głosowania, debata więc została odroczone. Posiedzenie zamknięto o kwadrans na drugą po północy. (W. Z.)

Francya.

(Uczta w hotelu de Ville na cześć lorda-majora. — Nowiny dworu.)

Paryż, 8. czerwca. Wczoraj wieczór odbył się w hotelu de Ville wielki obiad dany ze strony prefekta Sekwany i municypalności Paryża na cześć lorda-majora Londynu i towarzyszących mu aldermenów. Zaproszono pierwsze znakomitości obecnych tu cudzoziemców i zamieszkałych artystów. Do uświetnienia festynu przyczyniła się służba lorda-majora przybyła z nim z Londynu, gdyż liberya jego przewyższa wszystko, co widziano dotychczas z złocistych galonów i haftów.

Minister państwa Fould wyjechał dzisiaj do wód Eaux Bonnes w Pyryneach. Słychać, że Ich Mość Cesarstwo udadzą się później do tych wód, a potem do Biaritz. — Król Sardynii spodziewany dopiero 15. lipca w Paryżu. Według listów z Florencji przybędzie także W. książę Toskanii z synem swoim na przyszły miesiąc do Paryża i zjedzie się tu z Królem Wiktorem Emanuelem. (Zeit.)

Szwajcarya.

(Protestacja generała Jezuitów. — Odwołanie biskupa Marilley wzięte pod obradę.)

Dnia 8. maja otworzyła wielka rada kantonu Fryburgswe posiedzenia, na których wzięto pod obrady kwestję o odwołaniu naj-

przewielebn. biskupa Marilley. Od generała jezuitów Ojca Beckx itd. odczytano następujący protest:

„Niżej podpisany nie odstępował dotychczas od cierpliwego, spokojnego postępowania swego poprzednika, Ojca J. Rootan, względem rządu kantonu Fryburg. Spodziewał się, że po samowolności nastąpią dni umiarkowania i słuszności; ta nadzieja została zawiedziona. Lecz w obec uchwały wielkiej rady z dnia 20. listopada, która zezwala sprzedać kościół i dom towarzystwa Jezusowego w Estavayer, a w szczególności w obec tego, co poprzedziło wydanie tego dekretu, niemoże już milczeć niżej podpisany bez ubliżenia obowiązkom swoim w obliczu Boga, kościoła i zakonu, który go na swem czele postawił. Sam związek obywatelski mógłby go za jego milczenie powołać do odpowiedzialności, gdyż przeczuwa w tem zachwianie podstawy obywatelskiej, gdzie bezkarnie wolno unieważniać prawa członków, jakiegokolwiek one być mogą. Kościół i dom Jezuitów w Estavayer zbudowali własnym kosztem członkowie towarzystwa, a nie kosztem rządu. Posiadali je odtąd takim samym prawem, jak inni mieszkańcy kantonu posiadają swe dobra. W żaden więc sposób nie da się usprawiedliwić zabór, którego ofiarą się stali. Ten brak prawnego powodu okazuje się jeszcze jaśniej z niepewnego, pośpiesznego postępowania rządu i ztąd, że dla dokonania bezprawia musiał użyć gwałtu i samowolności. Oto tok rzeczy.“

Przytacza opis licytacji kościoła i domu. Dnia 20. listopada sprzedano kościół notaryuszowi Colomb z Neuenburga, ażeby go przeistoczył w kościół protestancki za 3000, a dom za 13.000 fr. Ojciec Beckx mówi potem dalej:

„Takie środki sprzeciwiające się równie ustawom kościoła, jak zasadom wiecznej sprawiedliwości, nie zdają się być przydatne do zaszczerpienia pomiędzy rozdwojonych mieszkańców tych zasad sprawiedliwości i wzajemnej miłości, które zaszczyt religii i bezpieczeństwo społeczeństwa stanowią. I jakkolwiek nieżej podpisany jest daleki od chęci podburzania umysłów i przy rozważeniu tego aktu ze stanowiska politycznego od mieszania się do sporów stronnictw, poczytuje sobie jednak za powinność sumienia, ująć się za prawami swego zakonu i rzymskiego kościoła i w imieniu członków towarzystwa Jezusowego przeciw naruszeniu niezaprzeczonego prawa ich własności, przeciw nieprawemu sprzedaniu ich kościoła i domu w Estavayer i przeciw bezprawnym środkom, któremi je na zamiar tak przeciwny woli prawnych właścicieli obrócono.“

Rzym, 1. marca 1855.

Ojciec Beckx,

generał towarzystwa Jezusowego.

Niemce.

(Posiedzenie sejmku związkowego.)

Frankfurt, 9. czerwca. Wczoraj odbyło się siedemnaste tegoroczne posiedzenie sejmku związkowego, na którym prezydent odczytał najprzód notę król. angielskiego ambasadora pana A. Malet'a względem blokady rosyjskich portów bałtyckich, i uchwalono podać ją do wiadomości wysokich rządów związkowych. (W. Z.)

Królestwo Polskie.

Gazeta Wiad. z dnia 13. czerwca donosi z Warszawy, że feldmarszałek książę Paszkiewicz dnia 9. czerwca zrana powrócił w towarzystwie generał-adjutanta Frołowa z podróży do Wołynia.

Turcya.

(Zajścia konszula angielskiego z gubernatorem w Damaszk. — Przyjęcie posła angielskiego w Teheranie. — Przybycie posła rosyjskiego.)

Z Damaszk donoszą o zajściach między tamtejszym konszulem angielskim i gubernatorem. Uroszczenia rekrutów zaciąganych przez agentów angielskich sprawiły zaburzenie między mieszkańcami. Ci rekruci składają się z włóczęgów krajowych, którzy pewni protekcji angielskiej, dopuszczają się wszelkiej samowoli i jatrzą mieszkańców. Ajenci angielscy byli dlatego zmuszeni przenieść rekrutów do oddalonej półtora mili włości Merge. Władze miejscowe podały tymczasem do Konstantynopola zażalenie, podczas gdy Anglicy skarżą się także z swojej strony, że przedsięwzięta za przyzwoleniem Sultana rekrutacja doznaje przeszkód. — Również w Alepo, jak w Syrii w ogóle napotyka zaciąg trudności, jednakże ludność zachowuje się przytem dość spokojnie. Natomiast nieprzystają Beduini niepokoić granic, dlategoż zwyczajne dotychczas karawany ustały.

Z Trebizondy donoszą pod dniem 23. z. m.: „Nowy angielski poseł przy Perskim dworze, pan Murray przybył dnia 2. kwietnia na swą posadę. Wyjechali naprzeciw niemu komendant przyboocznej gwardyi Szacha, jedna kompania artylerji, kilka ministeryalnych urzędników Persji, cały dwór angielskiej i tureckiej ambasady, tudzież kolonia europejska. Poseł przyjmował ich pod kosztownym namiotem, który Szach wystawić kazał, poczem odbył swój wjazd do Teheranu.“

Do Tebris przybyła bardzo świetna wojskowa ambasada rosyjska, na której czele jest generał Bassilien; generał ten ma notyfikować Szachowi wstąpienie na tron Jego Mości Cesarza Alexandra, ale zdaje się że jest także zawierzyteliony dalszą misją dyplomatyczną.“

Afryka.

(Poezta zamorska.)

Donoszą z Kairu z dnia 28. maja, że zbiory zboża i bawełny bardzo pomyślnie wypadły. Kolej żelazna do Alexandryi będzie dla

transportu towarów w ciągu dziewięciu miesięcy otwarta; kolej do Suez będzie oddana towarzystwu francuskiemu, i niebawem rozpoczyna jej budowę.

Z Bombaju sięgają wiadomości do d. 11. maja: W Birmie wybuchło powstanie; przeciw plemieniu Somalis, które zabiło porucznika angielskiego i ciężko raniło kilku żołnierzy, wysłano ekspedycję. (Wien. Ztg.)

Z teatru wojny.

(Działania armii sprzymierzonej nad Czarną.)

"Gazeta Wiedeńska z 12. czerwca podaje z dziennika „Journal de Constantinople“ następujące sprawozdanie o działaniach armii sprzymierzonych nad Czarną z dnia 26. maja wieczór:

„Na wzgórzach i na równinie Bałakławy w pobliżu gościńca Woroncowa zebrały się w nocy z dnia 24. trzy dywizje armii francuskiej pod dowództwem generałów Pelissier i Canrobert, kawaleria pod rozkazami generała Morris, dwie dywizje angielskie pod dowództwem generała lorda Raglan, jedna dywizja piemoncka pod generałem La Marmora i 2500 wojska tureckiego pod dowództwem Omer Baszy. Ta siła zbrojna zamierzono uderzyć na wojska rosyjskie, które zajmowały Czorgun na tamtym brzegu Czernej; spodziewając się zaciętego oporu, ustawiono część gwardii cesarskiej, tudzież wojska angielskie i piemonckie w odwodzie na wzgórzach.

Około trzeciej godziny rano przeprawili się Zuawy, Piemontczycy i kilka angielskich batalionów przez Czerne, podczas gdy Turcy i Francuzi stanęli w szyku bojowym, mianowicie Turcy po prawem skrzydle przeciw Kamara, Francuzi zaś na skrajnem lewym.

Artyleria i część francuskich furgonów przeprawiła się przez most, którego Rosyanie przeciw wszelkim oczekiwaniom nieburzyli. Przeprawiwszy się w taki sposób, ruszyła kawaleria i oddział tyralierów na obóz rosyjski i głównie przeciw jednej baterii, która jak się zdawało, chciała stawiać opór. Obóz rosyjski, po którego skrzydłach wznosiły się baterie, miał pozycję bardzo obronną, mógł liczyć do 30.000 żołnierza. Tyralierzy sprzymierzonych wdarli się z wielką szybkością na wzgórze, ale ku niemałemu zdziwieniu nieznajęci już nieprzyjaciela; zdobyli tylko znaczne pakunki, mimo to zabrali także dwiestu Rosyan w niewolę. Baterię zdobyto zaraz szturmem i wśród okrzyków zabrano dziewięć dział.

Około dziewiętej zrana obsadziła armia ekspedycyjna na rozkaz generała Pelissier lewy brzeg Czernej, gdzie wnet rozwinięto obóz. Także kawaleria zajęła po tej samej stronie swe stanowisko, a linie wojsk sprzymierzonych uszykowały się stosownie do nowego planu kampanii.“ (A. B. W. Ztg.)

Kopia raportu dowodzącego wojskami we wschodniej części Krymu rozlokowanemi, generał-leitnanta barona Wrangel do głównodowodzącego lądowemi i morskimi siłami wojennymi w Krymie, generał-adjutanta księcia Górczakowa z daty 13. (25.) maja 1855 roku.

12 (24.) maja zrana pojawiła się w cieśninie Kerczeńskiej flota nieprzyjacielska z 70ciu statków złożona. Z powodu mgły spostrzeżono flotę pomienioną w ówczes dopiero, gdy była już na wysokości latarni Takilskiej. Wnet potem otrzymałem raport komendanta Teodozjyjskiego, donoszącego, że znaczna flota nieprzyjacielska popłynęła ku Kerczowi, a generał-adjutant Kotzebue zawiadomił mnie jednocześnie, że około 70 statków nieprzyjacielskich odpłynęło z Sebastopola z wojskiem do wylądowania przeznaczonem, a 25.000 wynoszącem. Zjawiwszy się niespodzianie naprzeciw wsi Kamysz-Burun i umieściwszy swe wielkie okręty po-za sięganiem wystrzałów z baterii Pawłowskiej, parostatki zaś z łódkami wiosłowemi koło samego brzegu pod zastoną ognia ze swych statków, nieprzyjacieli poczęli wylądowywać. Podczas gdy się to działo, jedna z łodzi kanonierskich zbliżyła się do baterii, lecz spotkana wystrzałami, odpłynęła wkrótce za sięganie takowych. Tymczasem wylądowało 6 kolumn piechoty nieprzyjacielskiej, która posuwała się z tyłu baterii. Ustępując w obec znacznie przemagających sił, wojska te baterię zajmującą zagwoździły znajdującą się na niej działa i cofnęły się w kierunku ku stacyi Sultanówce, zniszczywszy w pierw wszystkie zasoby wojenne.

Wówczas nieprzyjacieli wpłynął z częścią swych parostatków do zatoki Kerczeńskiej. Z powodu wyraźnej niemożności sprzeciwienia się temu napadowi, rozkazałem zniszczyć znajdujące się w Kerczu składy rozmaitego zboża i furazu, oraz te statki, które mogły stać się zdobyczą nieprzyjaciela; na skutek tego rozporządzenia spalono: parostatek wojenny „Moguczyj“, który naprawiał się i był z tego powodu bez maszyny, oraz parostatki prywatne „Berdiańsk“ i „Doniec“; o losie zaś parostatku „Argonaut“ nie mam jeszcze wiadomości, wszelakoż odpłynął za przylądek.

Fort Kercz-Jenikalski dawał ze skutkiem do samego wieczora ognia silnego przeciw parostatom nieprzyjacielskim, które kierowały się do cieśniny Jenikalskiej i nie prędzej jak za nadejściem nocy poczęto zagwazdzać działa i niszczyć wszystko, cokolwiek dostać się mogło w ręce nieprzyjaciela; poczem załoga korzystając z ciemności, wyszła z fortu.

Wszystkie nasze wojska, które się w Kerczu i baterii Pawłowskiej znajdowały, cofnęły się z nic nieznaczącą stratą. Co się zaś tyczy załogi, która Janikale broniła, wiadomo mi jest, że ta zmuszona była skierować się na drogę pocztową ku Sultanówce, lecz na prawo od takowej inną równoległą doniej drogą, najbliższą od morza Azowskiego.

Przybyłem dziś do wsi Argin, gdzie zgromadza się cały oddział, z którym mają się tamże połączyć pułki: Huzarów Wielkiego księcia Sasko-Wejmarskiego i dragonów księcia Emila Heskiego, oraz baterya nr. 26. artylerii konnej. Niemogłem zatrzymać się bliżej od Kerczu dla braku wody na tej przestrzeni; przytem miałem na widoku danie Teodozji pomocy, na przypadek, gdyby nieprzyjacieli próbował cokolwiek przeciw niej przedsięwziąć.

Po połączeniu się ze mną powyższych posilków, zamierzam działać stosownie do biegu okoliczności. (Gaz. Warsz.)

(Depesza lorda Raglan z 8. czerwca — Pelissiera z 9.)

Angielskie dzienniki z dnia 11. czerwca ogłaszają następującą depeszę lorda Raglana do lorda Panmure:

Pod Sebastopolem 8. czerwca.

Korzyści odniesione zeszłej nocy były bardzo świetne, a dzielność i waleczność wojska wyższa jest nad wszelkie pochwały. — Francuzom powiodło się opanować fortyfikację „Zielonego Mamelonu“ tudzież szanice znane pod nazwą „białych fortyfikacji“ na prawo od powyższej pozycji. Zdobyli w tem miejscu 62 dział, między temi 8 moździerzy à la Cohorn i zabrali 400 jeńców. Niepodobna z niczem porównać odwagi, jaką się odznaczyli nasi sprzymierzeni przy tym ataku. Straciliśmy około 400 ludzi w poległych i rannych. Otrzymałem właśnie wiadomości o nowych korzyściach, jakie odnieśli kapitanowie Lyons i Sedaiges na morzu azowskiem. Atakowano miasto Taganrog, Mariopol i Geisk. Spalono gmachy publiczne i liczne magazyny. Mieliśmy tylko jednego rannego.

Monitor z dnia 12. czerwca ogłasza depeszę generała Pelissier datowaną z Krymu 9. czerwca o północy. Treść tej depeszy następująca: „Nieprzyjacieli robi przeciw zdobytym fortyfikacjom tylko bezskuteczne demonstracje. Ustąpił z baterii zwanej „drugi maj“, opuszcza przeto zupełnie prawy brzeg zatoki okretowej.

Okręta, które się znajdowały w porcie schraniają się do zatoki artylerii, gdzie ich dosięgnąć zdołają nasze ciężkie bomby. — Z wielką czujnością śledzimy ich ruchów.“ Admirał Boxer umarł w Bałakławie na cholerę. (W. Z.)

(Depesza księcia Górczakowa z 9. czerwca.)

Gazeta Wiedeńska z d. 15. czerwca podaje następującą depeszę telegraficzną księcia Górczakowa z głównej kwatery na wzgórzach pod Inkermanem z d. 28. maja (9. czerwca):

Nie ma żadnych nowych doniesień z morza azowskiego i o eskadrze nieprzyjacielskiej. Część jej wojska znajduje się w Kerczu i w Jenikale. Dnia 25. maja (6. czerwca) rozpoczęło się znowu bombardowanie Sebastopola; d. 26. maja (7. czerwca) uderzyły trzy dywizje francuskie, popierane silną rezerwą na nasze fortyfikacje lewej linii kontre-aproszowej. Wszczęła się krwawa walka. — Nieprzyjacieli wzięwszy reduty posunął się aż pod bastyon Małakowa. Odparliśmy go i ścigali aż do redut kontreaproszowych, które po dwakroć przechodziły z jednych rąk do drugich, nareszcie zostały w ręku nieprzyjaciela dla znacznej przewagi jego. Walczono z największą zaciętością. Wojska nasze, lubo daleko słabsze co do liczby, dokazywały cudów waleczności. Wzięliśmy nieprzyjacielowi 274 jeńców i dwa działa. Miał stracić przynajmniej 4000 ludzi. Dzisiaj zatknął białą chorągiew, by pogrzebać trupów. Straciliśmy w walce 2500 poległych i rannych.

Według doniesień o flocie bałtyckiej z Gdańska z d. 9. czerwca podpłynęły dwa parostatki i dwa okręta liniowe aż blisko pod Kronstadt, a mianowicie dwa ostatnie aż ku ostatecznej zachodniej kończyźnie wyspy, na której Kronstadt leży. Codziennie pomnaża się liczbą okrętów pod wyspą Nargen i przed Rygą i sądzi, że niebawem będzie przedsięwzięte jakieś ważne działanie. (A. B. W. Z.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Gdańsk, piątek przed południem. Okręt „Vultur“, który d. 11. opuścił flotę niedaleko Kronsztadu, przybył tu właśnie. Przywiózł następujące wiadomości: Okręta „Merlin“ i „Tirefly“ utknęły podczas rekonesansu odbytego dnia 9. b. m. z Kronsztadu na trzy maszyny eksplozyjne, które wyleciawszy w powietrze, uszkodziły tylko miedzianą powłokę wspomnianych okrętów, które się cofnęły. Stanowisko floty nie zmieniło się. Okręt „Magicienne“ dawał d. 8go przez pół godziny ognia na konną artylerię stojącą na wyspie Revensari, a potem odpłynął cokolwiek uszkodzony. Rosyanie dawali d. 6. b. m. w Hangoe ognia do angielskiej łodzi z Kossock, która chciała wysadzić w tem miejscu siedmiu Finlandczyków na ląd, i zabili ich, tudzież 16 Anglików należących do załogi łodzi. Okręt „Vultur“ zapewnia, że ta łódź angielska miała banderę parlamentarną.

Turyn, 14. czerwca. Królowa Wiktorya przestała komendantowi Alfonso Lamarmora wyrazi kondolencji względem śmierci jego brata Alexandra. (L. k. a.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Stanisławowskim.)

Stanisławów, 5. czerwca. Według doniesień handlowych podajemy średnie ceny zboża i innych forealiów, jakie były w muju na targach w Stanisławowie, Haliczu, Manasterzyskach, Tłumaczu, Bohorodeczanach i Buczaczu: korzec pszenicy 13r.30k.—12r.—11r. 50k.—13r.—12r.—12r.; żyta 10r.44k.—10r.24k.—11r.4k.—10r.—10r.—10r.; jęczmienia 8r.19k.—0—8r.43k.—4r.24k.—7r.—6r.24k.; owsa 4r.40k.—6r.24k.—7r.28k.—4r.48k.—5r.—5r.12k.; hreczki 8r.

—0—0—8r.—0—7r.12k.; kukurudzy 9r.47k.—0—11r.7k.—9r.—10r.—10r.; kartofli 6r.48k.—0—5r.45k.—4r.—0—5r. Cetnar siana 2r.52k.—1r.20k.—3r.24k.—1r.36k.—1r.50k.—2r.48k.; wafny w Stanisławowie 40r. Sąg drzewa twardego 8r.40k.—6r.—7r.36k.—10r.—0—6r., miękkiego 6r.7k.—5r.—5r.12k.—9r.—0—5r. Funt mięsa wołowego 8³/₅k.—8k.—8³/₅k.—8k.—8k.—6k. Garniec okowity 2r. 33k.—2r.24k.—1r.28k.—1r.36k.—1r.36k.—2r.12k. m. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 18. czerwca.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	45	5	48
Dukat cesarski	5	48	5	51
Półimperyal zł. rosyjski	9	52	9	56
Rubel srebrny rosyjski	1	55	1	56
Talar pruski	1	49	1	51
Polski kurant i pięciozłotówka	1	23	1	24
Galicyj. listy zastawne za 100 zr.	94	—	94	24
Galicyjskie Obligacje indemn.	70	30	71	5
5% Pożyczka narodowa	83	45	84	30

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 14. czerwca.

		za sto	79 ³ / ₈ 1 ¹ / ₈	79 ³ / ₈
Obligacje długu państwa	5%	—	84 ² / ₈ 3 ¹ / ₈	84 ¹ / ₈
detto pożyczki narod.	5%	—	—	—
detto z r. 1851 serya B.	5%	—	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	—	—	—
Obligacje długu państwa	4 ¹ / ₂ %	—	—	—
detto	4%	—	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	—	—	—
detto	3%	—	—	—
detto	2 ¹ / ₂ %	—	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834	—	—	—	—
detto	—	—	—	—
detto	—	—	—	—
Obl. wiedeń. miejskiego banku	2 ¹ / ₂ %	—	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%	—	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%	—	—	—
detto krajów koron.	5%	—	—	—
Akcy bankowe	991 990	—	—	991
Akcy n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	—	—	—	—
Akcy kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	2085 2073 ¹ / ₂ 2065	—	—	2070
Akcy kolei żel. Glognickiej na 500 złr.	—	—	—	—
Akcy kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	—	—	—	—
Akcy kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.	—	—	—	—
Akcy Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	—	521 524 526	—	524
Akcy austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 złr.	—	—	—	—
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 złr.	—	—	—	—
Renty Como	—	—	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 14. czerwca.

		złr.	kr.	złr.	kr.
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	—	—	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	124 ¹ / ₂ 1 ¹ / ₈	—	—	124 ³ / ₈ uso.	—
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 ¹ / ₂ fl.	123 ⁵ / ₈ 1 ¹ / ₂ 1 ¹ / ₈	—	—	123 ¹ / ₂ 3 m.	—
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	—	—	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	91 90 ¹ / ₂ 5 ¹ / ₈ 1 ¹ / ₈ l.	—	—	90 ¹ / ₂ 2 m.	—
Lipsk za 100 talarów	—	—	—	—	2 m.
Liwna za 300 lire toskań.	—	—	—	—	2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	12-3 1 1 ¹ / ₂ 12 12 l.	—	—	12-1 2 m.	—
Lyon za 300 franków	—	—	—	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	123 ¹ / ₂	—	—	123 ¹ / ₂ 2 m.	—
Marsylia za 300 franków	—	—	—	—	2 m.
Paryż za 300 franków	144 ¹ / ₂ 144 143 ³ / ₈ 144 l.	—	—	144 2 m.	—
Bukareszt za 1 złoty Para	—	—	—	—	31 T.S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	—	—	—	T.S.
Cesarskie dukaty	29	—	—	29	Agio.
Ducaten al marco	—	—	—	—	Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 15. czerwca o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam 101¹/₂. — Augsburg 124 l. — Frankfurt 123 l. — Hamburg 90¹/₂ l. — Liwna —. — Londyn 11.57 l. — Medyolan 123 l. — Paryż 143¹/₂ l. — Obligacje długu państwa 5% 78¹/₈ — 79. Detto S. B. 5% 95 — 96. Detto pożyczki narod. 5% 84¹/₈ — 84¹/₈. Detto 4¹/₂% 68³/₈ — 68³/₈. Detto 4% 62¹/₂ — 63¹/₂. Detto z r. 1850 z wypłatą 4% —. Detto z r. 1852 4% —. —. Detto Glognickie 5% 91¹/₂ — 91¹/₂. Detto z r. 1854 5% —. Detto 3% 48¹/₂ — 49. Detto 2¹/₂% 39¹/₂ — 39¹/₂. Detto 1% 15¹/₂ — 16. Obl.

indemn. Niż. Austr. 5% 79 — 79¹/₂. Detto krajów kor. 5% 70 — 77. Pożyczka z r. 1834 221 — 221¹/₂. Detto z r. 1839 119¹/₂ — 119³/₄. Detto z 1854 102⁵/₈ — 102¹¹/₁₆. Oblig. bank. 2¹/₂% 57 — 57¹/₂. Obl. lom. wen. pożycz. r. 1850 5% 98¹/₈ — 99. Akc. bank. z ujmą 992 — 993. Detto bez ujmą —. Akcy bankowe now. wydania —. Akcy banku eskomp. 88¹/₂ — 89¹/₂. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 207¹/₂ — 207³/₄. Wiedeń-Rabskie —. Detto Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej 241 — 243. Detto Tyrnawskiej 1. wydania 20 — 22. Detto 2. wydania 30 35. Detto Edynbursko-Neusztadzkiej 89¹/₂ — 90. Detto żeglugi parowej 529 — 530. Detto 11. wydania —. Detto 12. wydania 523 — 524. Prior. obl. Lloyd'a (w srebrze) 5% 93¹/₂ — 94. Północn. kolei 5% 86 — 86¹/₄. Glognickie 5% 76 — 77. Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 82 — 83. Detto Lloyd'a 580 — 585. Detto młyna parowego wiedeń. 112 — 114. Renty Como 13¹/₂ — 13⁵/₈. Esterhazego losy na 40 złr. —. Windischgrätz losy 27¹/₂ — 27⁵/₈. Waldsteina losy 28¹/₂ — 28⁵/₈. Keglevicha losy 10¹/₂ — 10⁵/₈. Cesarskich ważnych dukatów Agio 27¹/₈ — 28.

(Kurs pieniężny na giełdzie wiedeńskiej d. 15. czerwca o pół do 2. po południu.)

Ces. dukatów stoplowanych agio 27⁷/₈. Ces. dukatów obrączkowych agio 27³/₈. Ros. imperyal 10.54 Srebra agio 23¹/₂ gotówką.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 18. czerwca.

Obligacje długu państwa 5% 78³/₈; 4¹/₂% 68⁷/₈; 4% —; 4% z r. 1850 —. 3% —; 2¹/₂% —. losowane obligacje 5% —; Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 119. Wiedeń. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcy bank. 993. Akcy kolei półn. —. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburskiej —. Budwejskiej —. Dunajskiej żeglugi parowej 530. Lloyd 486. Galic. l. z. w Wiedniu —. Akcy niż.-austr. Towarzystwa eskomp. 500 a 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2. m. —. Augsburg 124 l. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 122¹/₂ l. 2. m. Hamburg 90¹/₂ l. 2. m. Liwno —. l. 2. m. Londyn 11.55 3. l. m. Medyolan 122³/₄ l. Marsylia 143. Paryż 143¹/₂ l. Bukareszt —. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 28¹/₈. Pożyczka z roku 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —; 5% niż. austr. obl. indemn. 76; innych krajów koron. —; renty Como —; Pożyczka z roku 1854 101¹/₂. Pożyczka narodowa 85⁵/₈. C. k. austr. akcy skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 310¹/₂ fr.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 18. czerwca.

Hr. Golejewski Adam, z Hrynówiec. — Hr. Starzeński Leop., z Sambora. — Hr. Krasicki Alex., z Zaleszczyk. — Hr. Krasicki Kaz., z Dubiecka. — Hr. Karnicki Teod., z Michałowic. — PP. Nawratyl Ferd., c. k. prokurator finansowy, z Czerniowic. — Hofmann Jan, c. k. radca sądu krajowego, z Firliejowa. — Grochowalski Zygm., z Swirza. — Jaźwiński Alex., z Bortnik. — Kriegshaber Henryk, z Starzysk.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 18. czerwca.

Hr. Skarbek Alex., do Tarnopola. — Hr. Stadnicki Alex., do Mościsk. — Hr. Starzeński Leop., do Starego miasta. — Hr. Krasicki Alex., do Przemyśla. — PP. Blumenfeld Franc., c. k. kapitan, do Brzezan. — Rodkiewicz Stan., do Nowogosiola.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 16 i 17. czerwca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zran.	325.63	+ 17.8°	64 6	południowy sł.	pochmurno
2 god. pop.	325.20	+ 26.4°	37.6	" "	" "
10 god. wie.	323.99	+ 19.7°	63.2	" "	" "
6 god. zrana	324.82	+ 20.8°	55.5	połud.-zach. sł.	pochmurno
2 god. pop.	325.11	+ 25.8°	29.4	" "	" "
10 god. wie.	325.54	+ 19.4°	58.3	" "	" "

TEATR.

Dziś: Dramat niem., „Sie ist wahnsinnig“ i produkeye ekwi-librystyczne p. Gaberle.

Jutro: 20. czerwca 1855.

„Syn puszczy.“

Dramat z niemieckiego w 5 aktach.

KRONIKA.

Z polecenia Jego Mości Cesarza robi się za pośrednictwem ces. akademii sztuk wytworny brewiarz dla Jego Świątobliwości Papieża.

— Mechanik p. Johnston wynalazł instrument do mierzenia znajdującej się w zbożu wilgoci. Ten pojedynczo urządzony aparat będzie ważną przysługą dla handlu zbożem.

— Cesarz Napoleon zwiedził d. 8. czerwca wystawę bydła w Paryżu i zakupił kilka sztuk za 20.000 franków; prawie za taką samą sumę zakupił książkę Bacciochi, a między innymi byki i krowy ze stajen księcia Alberta przysyłane. Po odejściu Cesarza przybyła Cesarzowa i zakupiła kilka krów. Najpiękniejsze było wystawę znajdujące się już w innym ręku. Za niektóre płacono bardzo znaczne sumy; tak n. p. za krowę rasy Dewońskiej 2800, za barana rasy South-Devon 2500, za byka rasy Durham 3200, za koguta i dwie kury rasy Dorking 750 franków. Za koguta i dwie kury księcia Alberta dawano 2000 franków; ale ich niesprzedano.

— Dr. Veron złożył w imieniu dobroczyńcy nieznanego 10.000 fran-

ków w kasie literatów w Paryżu, przeznaczając tę sumę w czterech równych częściach na nagrody za następujące cztery pisma: 1) O stanowisku literatów i o stosunku ich w obec społeczeństwa; 2) panegiryk na Balzaka; 3) poemat pod tyt.: szukający za złotem; 4) powieść.

— Admiralicja angielska wysłała jednego z najslawniejszych malarzy Anglii, pana Carmichael do floty morza bałtyckiego, by szkicował główne zdarzenia kampanii morza bałtyckiego. Posłano tam także rozmaite aparaty fotograficzne.

— Jeden z dzienników szwajcarskich opowiada, jak poważni sędziowie w Lucernie chronią się od nudów w ciągu posiedzeń sądowych. Niedawno wyznaczono dość ważny proces cywilny. Cóż się tedy dzieje? Oto gdy adwokat rozprawia w największym zapale, hrym, upada nagle pewien otyły sędzia, który przez cały czas huśtał się wygodnie, razem z krzesłem na ziemię zadzierając nogi do góry. Jeden bowiem z kolegów przepiłował skrycie nogę, na której kołysało się krzesło, i po tajemnych chichotach widzów, którzy oczekiwali tego upadku, nastąpił śmiech głośny na całą salę.